

УКРАЇНА

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

вул. Смоленська, 19. м. Київ, 03057, тел./факс: (044) 277-30-47, тел.: (044) 204-48-27
e-mail: box@nerc.gov.ua. веб-сайт: www.nerc.gov.ua

22.06.2018

№

5455/20.2/7-18

на №

**Народному депутату України
Бублику Ю. В.**

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008

Шановний Юрію Васильовичу!

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), розглянула Ваш депутатський запит від 07.06.2018 № 242/06, надісланий листом Голови Верховної Ради України А. Парубія від 08.06.2018 № 11/10-2162, та в межах своєї компетенції повідомляє.

11.06.2017 прийнято Закон України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон), яким змінено чинні на сьогодні засади регулювання взаємовідносин між споживачами електричної енергії (фізичними особами, фізичними особами-підприємцями та юридичними особами) з електропостачальниками, операторами систем розподілу та іншими учасниками роздрібного ринку електричної енергії.

На виконання пункту 17 розділу XVII Прикінцеві та перехідні положення Закону 14.03.2018 були прийняті, зокрема, Правила роздрібного ринку електричної енергії, затверджені постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 (далі – ПРРЕЕ), які набрали чинності з 11.06.2018, з одночасною втратою чинності Правил користування електричною енергією, затвердженими постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 31.07.1996 № 28, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 02.08.1996 за № 417/1442 (із змінами) (далі – ПКЕЕ).

Звертаємо увагу, що ПРРЕЕ обов'язків споживача щодо здійснення попередньої оплати електричної енергії не передбачено.

При цьому відповідно до положень пункту 13 розділу XVII Прикінцеві та перехідні положення Закону під час здійснення заходів з відокремлення оператора системи розподілу вертикально інтегрований суб'єкт господарювання повинен не пізніше ніж через 18 місяців з дня набрання чинності цим Законом вжити заходів для відокремлення оператора системи розподілу від виробництва, передачі, постачання електричної енергії шляхом створення відповідних суб'єктів господарювання.

До обрання споживачами (крім побутових та малих непобутових споживачів) електропостачальника постачання електричної енергії таким споживачам

0073552

здійснюється постачальником за регульованим тарифом за роздрібними тарифами, що регулюються Регулятором відповідно до затвердженої ним методики.

Ліцензії на провадження господарської діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами та постачання електричної енергії за регульованим тарифом підлягають анулюванню не пізніше ніж через 18 місяців з дня набрання чинності цим Законом. До анулювання зазначених ліцензій діяльність з розподілу та постачання електричної енергії провадиться на підставі чинних ліцензій, що були видані до дня набрання чинності цим Законом.

Тобто на строк дії перехідного періоду, визначеного до кінця 2018 року, а саме на період до здійснення відокремлення оператора систем розподілу, постачання електричної енергії споживачам, які не мають права на постачання електричної енергії постачальником універсальних послуг, здійснюватиметься відповідно до договорів про постачання електричної енергії, укладених з постачальником за регульованим тарифом відповідно до положень ПКЕЕ.

Так, положеннями пункту 1.3. ПКЕЕ передбачено, що постачання електричної енергії для забезпечення потреб електроустановки здійснюється на підставі договору про постачання електричної енергії, що укладається між власником цієї електроустановки (уповноваженою власником особою) та постачальником електричної енергії за регульованим тарифом.

Абзацом першим пункту 5.1 ПКЕЕ визначено, що договір про постачання електричної енергії є **основним документом, який регулює відносини** між постачальником електричної енергії за регульованим тарифом, що здійснює свою діяльність на закріпленій території, і споживачем **та визначає зміст правових відносин, прав та обов'язків сторін.**

Розрахунки споживача за електричну енергію здійснюються за розрахунковий період відповідно до умов договору (положення пункту 6.1 ПКЕЕ).

Так, постановою НКРЕКП від 29.10.2015 № 2684 «Про затвердження Змін до Правил користування електричною енергією», зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 26.11.2015 за № 1477/27922, яка була прийнята на виконання Указу Президента України від 14.11.2014 № 876 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 4 листопада 2014 року «Про стан забезпечення енергетичної безпеки держави та невідкладні заходи щодо сталого проведення опалювального сезону 2014/15 року», встановлено форму попередньої оплати для всіх споживачів, постачання електричної енергії яким здійснюється енергопостачальником на підставі укладених відповідно до вимог ПКЕЕ договорів про постачання електричної енергії.

Слід зауважити, що **закупівля первинних енергоносіїв як вітчизняного, так і закордонного походження здійснюється на умовах 100 % попередньої оплати.**

Додатково повідомляємо, що відповідно до положень пункту 1.2 ПКЕЕ встановлено, що планові платежі – це перерахування коштів частинами з певною періодичністю (плановий період) протягом розрахункових періодів (розрахункового періоду); попередня оплата – це оплата до початку розрахункового або планового періоду повної вартості прогнозованого обсягу споживання електричної енергії у найближчому наступному періоді; розрахунковий період – це період часу, зазначений у договорі, за який визначається обсяг спожитої та/або переданої електричної енергії, величина потужності та здійснюються відповідні розрахунки.

Відповідно до положень пункту 6.1 ПКЕЕ **розрахунки споживача за використану електричну енергію здійснюються за розрахунковий період відповідно до умов договору.**

Розрахунковий період становить один місяць, за винятком випадку, якщо розмір нарахованого споживачу місячного платежу менший вартості 50 кВт·год.

Згідно з положеннями пункту 6.6 ПКЕЕ оплата електричної енергії, яка відпускається споживачу, **здійснюється споживачем у формі попередньої оплати у розмірі вартості заявленого обсягу споживання електричної енергії на відповідний розрахунковий або плановий період.**

Оплата електричної енергії здійснюється споживачем у формі попередньої оплати у розмірі вартості заявленого обсягу споживання електричної енергії на відповідний розрахунковий або плановий період.

Споживачі за взаємною згодою сторін (постачальника електричної енергії та споживача) можуть здійснювати оплату вартості обсягу електричної енергії плановими платежами з наступним перерахунком, що проводиться за фактично відпущену електричну енергію згідно з показами засобу (засобів) обліку.

Суб'єкти господарювання, предметом діяльності яких є надання житлово-комунальних послуг населенню, у межах наданих населенню послуг, установи та організації, які утримуються за рахунок коштів (внесків) населення, здійснюють повну оплату вартості обсягу спожитої електричної енергії один раз за фактичними показами засобів обліку електричної енергії на початку періоду, наступного за розрахунковим, відповідно до договору про постачання або купівлю-продаж електричної енергії.

Установи та організації, які фінансуються з державного та/або місцевого бюджету, можуть здійснювати оплату вартості електричної енергії за попередньою оплатою, плановими платежами з наступним перерахунком або оплатою, що проводиться за вартість прийнятих ресурсів.

Початок та тривалість розрахункового та/або планового періоду для розрахунку плати за спожиту електричну енергію, форма та порядок оплати, терміни здійснення планових платежів та остаточного розрахунку зазначаються у договорі між постачальником електричної енергії та споживачем.

Абзацом третім пункту 6.11 ПКЕЕ встановлено, що рахунок на оплату електричної енергії, спожитої впродовж звітного розрахункового періоду (остаточний розрахунок), та рахунок на оплату заявленого обсягу споживання електричної енергії на найближчий наступний розрахунковий або плановий період (авансовий платіж або попередня оплата) у разі, коли договором про постачання електричної енергії передбачено виставлення рахунків на авансовий платіж або попередню оплату, надаються постачальником електричної енергії одночасно у порядку, передбаченому договором про постачання електричної енергії. У таких рахунках обов'язково зазначається кінцева дата їх оплати згідно з договором про постачання електричної енергії.

Окремо зазначаємо, що пунктом 1 постанови Кабінету Міністрів України від 23.04.2014 № 117 «Про здійснення попередньої оплати товарів, робіт і послуг, що закуповуються за бюджетні кошти» передбачена можливість здійснення попередньої оплати у разі закупівлі на строк не більше шести місяців послуг з енергопостачання в межах бюджетного року відповідно до належним чином оформленого рішення головного розпорядника бюджетних коштів.

Тобто положення Правил щодо здійснення розрахунків бюджетними організаціями та установами за електричну енергію з урахуванням змін, внесених постановою НКРЕКП від 06.04.2017 № 492 «Про затвердження Змін до Правил користування електричною енергією», узгоджуються із частиною сьомою статті 276 Господарського кодексу України, яка передбачає оплату енергії, що відпускається,

на умовах здійснення попередньої оплати, планових платежів з наступним перерахунком або оплати, що проводиться за вартість прийнятих ресурсів.

Ураховуючи вищенаведене, на строк дії перехідного періоду, визначеного до кінця 2018 року (до здійснення відокремлення оператора систем розподілу), споживачі постачальників за регульованим тарифом, зокрема ПАТ «Полтаваобленерго», повинні виконувати умови договорів про постачання електричної енергії, якими визначено порядок розрахунків за електричну енергію. Для уникнення можливих спорів між енергопостачальниками та споживачами, з якими укладено договори про постачання електричної енергії, НКРЕКП рекомендує забезпечити виконання вимог законодавства щодо попередньої оплати вартості заявленого обсягу споживання електричної енергії шляхом узгодження між сторонами порядку розрахунків плановими платежами за відповідні планові періоди, періодичність яких визначити у договорі про постачання електричної енергії та остаточним перерахунком.

При цьому звертаємо увагу, що після відокремлення оператора систем розподілу та отримання ним відповідної ліцензії зі всіма споживачами будуть укладені договори відповідно до вимог Закону та нормативно-правових актів, прийнятих на виконання цього Закону, зокрема ПРРЕЕ, якими обов'язків споживача щодо здійснення попередньої оплати електричної енергії не передбачено, натомість попередня оплата споживача може бути частиною певної комерційної пропозиції електропостачальника, обраної споживачем. Тобто попередня оплата електричної енергії може бути застосована лише за взаємною згодою сторін.

Додатково повідомляємо, що порядок внесення змін до господарських договорів визначений положеннями статті 188 Господарського кодексу України. При цьому зміна господарських договорів в односторонньому порядку не допускається, якщо інше не передбачено законом або договором.

Слід зазначити, що спірні питання та розбіжності щодо виконання умов укладеного договору вирішуються за взаємною згодою сторін, а у разі якщо не досягнуто згоди, спірні питання мають вирішуватися у порядку, встановленому законодавством України, зокрема у судовому.

З повагою
Голова НКРЕКП

О. Кривенко